

عنوان مقاله:

روش شناسی رویکرد خوانشی نصر حامد ابوزید از اندیشه عبدالقاهر جرجانی

محل انتشار:

فصلنامه ادب عربی، دوره 15، شماره 3 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسندگان:

رسول دهقان ضاد - گروه زبان و ادبیات عربی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه قم، قم، ایران.

الهام بابلی بهمه - گروه زبان و ادبیات عربی، دانشکده ادبیات و زبان های خارجی، دانشگاه کاشان، کاشان، ایران.

خلاصه مقاله:

بررسی سیر تحولی اندیشه های اسلامی بیان گر توجه متفکران با رویکردهای گوناگون به متون دینی است. همین امر، سبب شکل گیری علوم مختلف بر مبنای جهان بینی دینی گردیده تا اینکه علوم مشترک متأثر از آن شدند. این تاثیر و تأثر در حوزه اندیشه، به ویژه در زمینه علوم بلاغی بستر ساز بسیاری از تحولات شد. یکی از متفکران نواندیش معاصر عربی، نصر حامد ابوزید (۱۹۴۳ م) است که با گزینش تئوری های هرمنوتیکی به تطبیق مطالعات خود در اندیشه بلاغی عبدالقاهر جرجانی (۴۷۱ ه) پرداخت. در پرتو اهمیت مسئله که شناخت الگوی فکری جرجانی و بهره برداری های صورت گرفته از آراء ایشان توسط ابوزید با رویکردهای فکری - انتقادی جدید است، مقاله حاضر کوشیده است تا با رویکرد کیفی و به روش استقرایی به استخراج محل استنادهای ابوزید از آراء جرجانی، بررسی ریشه های فکری و نحوه خوانش این آراء در اندیشه او بپردازد. نتایج تحقیق حاکی از این است که نصر حامد با یک رویکرد انتقادی و دو روش: استناد به اندیشه متفکران و هرمنوتیک نسبی گرایی به تحلیل میراث اسلامی می پردازد. وی با خوانش و تغییر روش فکری جرجانی در فهم متن، او را در نسبی گرایی در فرهنگ عربی پیشگام می داند. ابوزید با انتساب مولفه هایی همچون خواننده محوری، نفی قصد متکلم، نفی معنای ظاهری و نفی استلزام معنایی در عبارت های دارای معنای مجازی، تعدد قرائت، تعدد متکلم و برابری اعجاز با برداشت نواندیشانه به اندیشه جرجانی، وی را جریان ساز رویکردی انتقادی در حوزه فکر معاصر عربی می داند.

کلمات کلیدی:

عبدالقاهر جرجانی، نصر حامد ابوزید، اندیشه، نسبی گرایی، خوانش

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1789483>

